

C135 – LEE18

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2006-2007

15 maart 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN
PLATTELANDSBELEID EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over permanente bewoning in weekendverblijven	1
Vraag om uitleg van mevrouw Michèle Hostekint tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de vertraging op het handhavingsbeleid inzake stedenbouw en ruimtelijke ordening	7

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert

Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over permanente bewoning in weekendverblijven

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mijnheer de minister, het probleem van de permanente bewoning in de weekendverblijven is u niet onbekend. Het is in Vlaanderen nogal streekgebonden. In de Kempen zijn er nogal wat gemeenten die te maken hebben met veel permanente bewoning in weekendverblijven. Gemeentebesturen zijn bezig met de opmaak van hun structuurplannen en de ruimtelijke uitvoeringsplannen. Ze kunnen proberen vanuit planologisch oogpunt te bekijken hoe het probleem kan worden opgelost.

De afgelopen periode werd ook aan de provinciebesturen gevraagd om zich te buigen over de zaak om een algemene visie te bepalen. De gemeentebesturen kunnen in hun planning adviseren om de problematiek van de weekendverblijven in de toekomst op te lossen.

Er zijn mogelijkheden om binnen de opgemaakte clusters te kijken of het wenselijk is om in de toekomst die zones eventueel om te zetten naar zones voor recreatief wonen. Uit de toetsing van de clusters zal de vaststelling volgen dat sommige ervan in kwetsbare gebieden liggen. In de toekomst is het dan niet wenselijk dat de weekendverblijven daar verder worden uitgebouwd of blijven bestaan.

Om de mensen daar toch enige rechtszekerheid te bieden, is het belangrijk dat ook een vorm van woonrecht wordt gecreëerd via een uitdoofbeleid. In het Vlaamse regeerakkoord hebt u vermeld dat u tijdens deze legislatuur werk zou maken van deze zaak. U zou zich daarbij baseren op de resolutie die in 2003 in het parlement werd goedgekeurd (*Parl. St. VI. Parl. 2002-03, nr. 1484/3*). Ook in uw beleidsbrief stelt u dat u initiatieven zult nemen (*Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 967/1*).

Mijnheer de minister, wat is de stand van zaken? Hoever staat het met de voorbereiding om het probleem decretaal aan te pakken? Welke timing stelt u voorop?

Voor mij is het nog onduidelijk welk bestuursniveau daarin een verdere rol zal spelen. In de provincie Antwerpen is er wel overleg geweest tussen de gemeentebesturen en de provincie. Toch is ons nog geen duidelijke visie bekend. Hoe moet dat verder zijn verloop

krijgen? Blijven de gemeentebesturen louter adviseerend optreden of niet?

In welke mate is een planologisch herstel voor – vooral – kwetsbare gebieden mogelijk? Vaak gaat het om gemeenten in landelijke gebieden. Daar is het niet vanzelfsprekend om een andere oplossing te bieden voor de huisvesting van mensen die vandaag permanent in een weekendverblijf wonen. In de gemeente Herselt zijn er bijvoorbeeld heel wat weekendverblijven. Daar zijn nauwelijks mogelijkheden om bijkomende woongelegenheden te creëren. Zijn er compensaties mogelijk voor die gemeenten die te maken hebben met veel bewoners in weekendverblijven en die op zoek gaan naar woningen in gebieden die wel geschikt zijn? Zijn er oplossingen voor die gemeenten die vandaag vast zitten?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de voorzitter, ik zou even willen wijzen op een probleem dat mee veroorzaakt wordt door de federale regelgeving. De Vlaamse minister van Ruimtelijke Ordening is daar uiteraard niet verantwoordelijk voor. Het gaat om de verplichting om burgers in te schrijven.

Is het eventueel mogelijk om via een formeel of informeel overleg met de federale collega's daarover te spreken? De burger komt soms in kafkaïaanse situaties terecht. Enerzijds bepaalt de wetgeving op de ruimtelijke ordening dat op een bepaalde plaats een permanent verblijf niet mogelijk is. Anderzijds is er ook een regelgeving die mensen verplicht zich in te schrijven. Voor de burger is dat uiteraard een verwarrende situatie. Voor gemeentebesturen is het mogelijk vervelend.

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het permanent wonen in weekendverblijven is geen nieuw fenomeen. In het verleden heeft de fractie van het Vlaams Belang herhaaldelijk initiatieven genomen om tot een menselijke en aanvaardbare oplossing te komen. Spijtig genoeg zijn we steeds op weerstand van de andere partijen gestoten.

Mevrouw Helsen, niet alleen in Herselt, maar ook in Oud-Turnhout en andere gemeenten zijn er problemen. Zeker in Herselt treedt het CD&V-college, waarin u toch eerste schepen bent en de bevoegdheid hebt over ruimtelijke ordening, nog strenger op tegen permanente bewoners in weekendzones door ze gerechtelijk te

laten vervolgen. U beamt dat ook zelf. Men gaat dan tien of vijftien jaar terug in de tijd, met alle menselijke en sociale drama's tot gevolg. Bovendien blijft de stedenbouwkundige inspectie oude vonnissen opdiepen en de eigenaars lastig vallen met dwangsommen en soms zelfs met een bevel tot afbraak.

De redenen van de toenemende trend om in weekendverblijven te gaan wonen, zijn veelzijdig. Er is een wetelijk aspect. Zo is er de wet van 19 juli 1991, die verplicht dat de Vlamingen, de Belgen, zich inschrijven in de bevolkingsregisters van de gemeenten waar zij hun hoofdverblijfplaats hebben. Geen enkele inschrijving als hoofdverblijfplaats mag worden geweigerd omwille van de veiligheid, de gezondheid, het urbanisme of de ruimtelijke ordening. Dit kan ook gebeuren door het principe van de voorlopige inschrijving.

Er zijn ook fiscaal-financiële en sociale oorzaken. Daarnaast moet ook rekening worden gehouden met de toenemende vergrijzing, het toenemende aantal eenoudergezinnen. Door de hoge prijzen van bouwgronden en woningen gaan jonge gezinnen op zoek naar een alternatief. Ten slotte is er ook een schrijnend gebrek aan sociale woningen, waardoor mensen die het financieel niet zo breed hebben, dikwijls hun toevlucht nemen tot het permanent wonen in weekendverblijven. Uiteraard zijn er ook mensen die vrijwillig kiezen om in een weekendverblijf te gaan wonen.

Uit dit alles kunnen we dus afleiden dat het aantal vaste bewoners in weekendverblijfszones in de toekomst enkel zal stijgen. Het is dan ook noodzakelijk dat de Vlaamse Regering, de provincies en de gemeentebesturen een duidelijk en samenhangend geheel uitwerken. Nu weet de rechterhand dikwijls niet wat de linkerhand doet.

Er zijn mogelijkheden. Indien het gaat om gegroepeerde vaste bewoning, is het Vlaams Belang vragende partij dat de bestemming officieel gewijzigd wordt in recreatieve woonzone, of recreatiezone met een beperkt woonrecht of woonzone met een recreatief karakter. Ruimtelijke uitvoeringsplannen kunnen worden opgemaakt met het oog op een gedeeltelijke bestemmingswijziging om, al dan niet onder bepaalde voorwaarden, permanente bewoning mogelijk te maken.

Ik verwijs hierbij naar de wijk Sint-Job in Brecht, waar een weekendzone bebouwd is of was met weekendhuizen. Enkele jaren geleden werd beslist tot een omzetting tot recreatief wonen. Daardoor kunnen de mensen er permanent wonen. De gemeente Brecht heeft toen wel de verplichting gekregen om een bijzonder plan van aanleg en, nadien, een ruimtelijk uitvoeringsplan op te stellen om ordenend op te treden.

Mijnheer de minister, collega's, waarom kan iets dergelijks niet in Herselt, in Oud-Turnhout of in andere pro-

bleemgemeenten? Waarom blijven bepaalde gemeenten moeilijk doen om constructies op te nemen in het vergunningenregister als vermoedelijk vergund?

Mijnheer de minister, we wachten nog altijd op het nieuwe decreet op de ruimtelijke ordening. Hopelijk zal het de definitieve versie zijn na de ongeveer veertien wijzigingen van het oude decreet van mei 1999, dat, mevrouw Helsen, vlak voor de verkiezingen door de toenmalige CVP en SP door onze strot werd geduwd. Door de onzorgvuldigheid heeft die regeling voor heel wat miserie en last gezorgd.

Mijnheer de minister, in eerste instantie beloofde u het nieuwe decreet tegen eind 2005. Het werd daarna uitgesteld tot begin 2007. Het is nu midden maart. We zijn nog altijd in blijde verwachting van het decreet. Kunt u zeggen wanneer we het mogen ontvangen? Ik hoop bovendien dat het nieuwe decreet op ondubbeltzinnige en – zeer belangrijk – eenvoudig te begrijpen wijze een einde maakt aan de huidige rechtsonzekere situatie. Er zijn nog steeds duizenden weekendverblijven die zich, ondanks het feit dat ze gebouwd zijn voor het van kracht worden van het gewestplan, nog steeds in een rechtsonzekere situatie bevinden.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, collega's, het is belangrijk dat we de stand van zaken met betrekking tot het dossier inzake de permanente bewoning kaderen in de uitvoering van het beleidsplan weekendverblijven dat ik op 27 juni 2002 in dit huis heb neergelegd. Dat plan is uitgemond in een resolutie van het Vlaams Parlement over die materie. Tegelijk wil ik de vrijheid nemen om mij in mijn antwoord zo veel mogelijk te beperken tot het aspect van permanent wonen in weekendverblijven. Dat maakt immers het voorwerp uit van de vraag.

– *De heer Erik Matthijs treedt als waarnemend voorzitter op.*

Het probleem van het permanent wonen maakt, vooral wat de planmatige benadering betreft, deel uit van de ruimere problematiek betreffende de weekendverblijven. Ook in de gemeente Herselt is de problematiek, zoals u weet, niet beperkt tot het permanent wonen in weekendverblijven.

Ik kan u de stand van zaken van de uitvoering van het beleidsplan geven. Het beleidsplan van 2002 voorziet in een stappenplan voor de planningsgerichte aanpak. Dat is de enige oplossing om er ooit uit te raken. We moeten eenieder verplichten om dit probleem planmatig aan te pakken.

Stap 1 was de inventaris van de clusters van weekendverblijven. Voor praktisch alle gemeenten in Vlaande-

ren die zich bereid hebben verklaard mee te werken, is deze stap afgerond. Dat is goed nieuws. Er zijn wel enkele uitzonderingen, zoals Dendermonde. Alle gemeenten in Vlaanderen die bereid waren om zich mee in te schakelen in het stappenplan, hebben die inventaris afgewerkt.

Stap 2 was dan het huiswerk dat wij moesten maken. Het ging om de afweging vanuit elementen van Vlaams niveau door de afdeling Ruimtelijke Planning (ARP) van het departement RWO. De afdeling Ruimtelijke Planning heeft voor deze stap een methodiek uitgewerkt. Ik zal ze bondig samenvatten. Indien u dat wenst, kan ik u ruimere informatie bezorgen.

De clusters die door de gemeenten geïnventariseerd zijn, worden ruimtelijk gepositioneerd op basis van de elementen van Vlaams niveau. Dat gebeurt zowel juridisch als inhoudelijk. Aan de hand van die situering worden drie beoordelingsmogelijkheden onderscheiden. Categorie 1 bevat clusters die niet in aanmerking komen voor verdere afweging door de provincie omdat ze gelegen zijn in gebieden van Vlaams niveau met belangrijke openruimtedoelstelling. Daar wil men de huidige gewestplanbestemming behouden. Het aanhouden van de vestiging voor weekendverblijven is er uitgesloten.

Categorie 2 bestaat uit een categorie 2a en een categorie 2b. Categorie 2a zijn clusters in gebieden waar vanuit elementen van Vlaams niveau randvoorwaarden worden gesteld aan de ontwikkelingsmogelijkheden van weekendverblijven omwille van de ligging in de gewenste natuurlijke structuur op Vlaams niveau of omwille van een bijzondere bescherming. De opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen is mogelijk voor zover voldaan kan worden aan de gestelde randvoorwaarden, die vrij uiteenlopend kunnen zijn. Categorie 2b is gelijk aan 2a, maar geldt met inbegrip van het bestendigen van de woonfunctie. In categorie 2b kan men clusters van weekendverblijven planologisch regulariseren, met inbegrip van een bestendige woonfunctie. Dat brengt me tot het voorbeeld van Brecht, zoals de heer Huybrechts terecht stelde, waar er zones zijn voor recreatief wonen. Dat voorbeeld is gevolgd door de gemeente Schilde voor een aantal van haar weekendzones.

Categorie 3a zijn clusters in gebieden waar vanuit Vlaams niveau geen specifieke ruimtelijke randvoorwaarden worden gesteld. Het gaat om gebieden die niet gelegen zijn in de juridisch kwetsbare gebieden en geen speciale bescherming hebben zoals habitat- en vogelrichtlijngebieden en landschapsgebieden. In categorie 3a zijn de spelregels dus niet van toepassing. Categorie 3b is gelijk aan categorie 3a, maar geldt met inbegrip van het bestendigen van de woonfunctie.

Samengevat: in categorie 2 legt het Vlaamse niveau randvoorwaarden op die kunnen leiden tot 2a, waar

weekendverblijven kunnen blijven maar zonder permanent wonen, en tot 2b, waar het permanent wonen mogelijk is als de provincie in de afweging daartoe komt in samenspraak met de gemeenten. Hetzelfde geldt voor categorie 3. In 3a is een regularisatie mogelijk. In 3b is dit mogelijk met inbegrip van het creëren van recreatief wonen.

De methodiek is toegepast voor de clusters in de provincie West-Vlaanderen, met uitzondering van de kustgemeenten, omdat dit gekaderd moet worden in de ruimere visie op recreatie en tweede verblijven aan de kust. West-Vlaanderen is dus behandeld, met uitzondering van de kuststrook, waarmee de bestendige deputatie bezig is. De methodiek is ook toegepast voor clusters in de provincies Oost-Vlaanderen, Antwerpen en Limburg. De afweging voor Vlaams-Brabant moet nog gebeuren, maar is gepland op korte termijn. Ook daar is het werk zo goed als klaar.

Stap 3 – in deze fase bevinden we ons in Vlaanderen grotendeels – is de afweging door de provincies, namelijk het uitwerken van een visie en ontwikkelingsperspectieven voor de clusters. De provincie Antwerpen heeft een studieopdracht toegekend voor de gemeenten Wuustwezel en Essen. In de opsomming van de weekendzones in de provincie Antwerpen zijn Essen en Wuustwezel die zones die kwantitatief bijna alles overstijgen. Het is dan ook logisch dat dit wordt beschouwd als het testgebied waarbij wordt nagegaan hoe er structureel mee wordt omgegaan en hoe een geïntegreerde visie op alle clusters van weekendverblijven in deze gemeenten kan worden gemaakt. We zitten samengegeld bijna aan 2000 weekendverblijven. Vandaar de keuze om het werk in de provincie Antwerpen te starten. De provincie Oost-Vlaanderen is gestart met de clusters in de gemeente Stekene, en ook dat zijn er heel wat. Op provinciaal niveau is men zich zeer goed bewust van het werk dat van hen wordt verwacht op basis van het werk van de gemeenten – meer bepaald de inventarissen – en op basis van het werk van het Vlaamse Gewest. We zitten nu in de eindfase die moet worden afgewerkt door het provinciaal bestuur.

Stap 4 is de opmaak van provinciale RUP's. De provincie Vlaams-Brabant is in uitvoering van de bindende bepalingen van het provinciaal ruimtelijk structuurplan gestart met het zogenaamde pilootproject in de regio Kampenhout-Haacht-Zemst-Boortmeerbeek. Dat is ook een zone waar er vrij veel problemen waren met weekendverblijven, permanente bewoning en zelfs kampeerterreinen. Dit pilootproject heeft al geleid tot de opmaak van provinciale RUP's. Het openbaar onderzoek is afgerond op 9 maart en de administratie heeft daarover advies uitgebracht. Het gaat in totaal om zeven provinciale RUP's, waarvan drie rechtstreeks betrekking hebben op de problematiek van het perma-

ment wonen. Stap 4 is dus eigenlijk ‘the proof of the pudding’ en is in volle uitvoering.

Daarnaast voorziet het beleidsplan ook in de opmaak van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening voor weekendverblijven. Op 8 juli 2005 is ter zake een gewestelijke verordening van kracht geworden. Ik ga daar niet verder op in aangezien dit geen betrekking heeft op permanente bewoning maar op gewone weekendverblijven. Voor heel Vlaanderen is deze stedenbouwkundige verordening van 8 juli 2005 nu ook van kracht.

Ten slotte voorziet het beleidsplan in een aanpak inzake handhaving. Vanuit het perspectief van het beleidsplan houdt het optreden van de gewestelijke inspectiediensten overeenkomstig de resolutie een aantal zaken in. Dat is ook belangrijk voor Herselt. Inbreuken in verband met weekendverblijven worden onverminderd vastgesteld in processen-verbaal, waardoor tegelijkertijd de verjaring van de strafvordering kan worden gestuit.

Voor inbreuken die dateren van voor de resolutie en voor zover ze begaan werden in een cluster, wordt er voorlopig geen herstellvordering ingeleid, tenzij er verjaring van de herstellvordering dreigt. Er dreigt geen verjaring wanneer de clusters gelegen zijn in kwetsbaar gebied. Wanneer artikel 146 van het decreet Ruimtelijke Ordening niet als een strafuitsluitingsgrond maar als een depenalisatie moet worden gelezen, dreigt er echter wel verjaring in de andere gebieden zodat hier veiligheidshalve door de inspectiediensten op het gepaste ogenblik herstellvorderingen kunnen worden uitgebracht. Voor inbreuken in clusters die dateren van na de resolutie geldt de terughoudendheid van de inspectiediensten niet zodat herstellvorderingen kunnen en worden uitgebracht. Zo wordt voorkomen dat deze zones vrije zones worden waarin ongehinderd stedenbouwinbreuken kunnen worden begaan waardoor de problematiek nog aan complexiteit zou toenemen. Voor inbreuken buiten de clusters worden er onverminderd herstellvorderingen uitgebracht. Het gaat daar over solitaire weekendverblijven die meestal in kwetsbare gebieden zijn gelegen.

Er worden geen ambtshalve uitvoeringen opgestart ten aanzien van weekendverblijven in clusters, maar de uitspraken worden wel betekend omdat dit geen daad van uitvoering is, maar enkel de bedoeling heeft om de betrokkenen op de hoogte te brengen van de voor hen belastende uitspraak zodat ze in de mogelijkheid worden gesteld zich te verdedigen.

Er liggen verschillende ontwerpen van een uitdovend woonrecht ter tafel. Uw collega's weten dat. De administratie formuleerde een eerste voorstel medio 2005. In het kader van een totale herziening van de regelgeving werd een tweede voorstel uitgewerkt op mijn kabinet. Bij het uitschrijven van een uitdovend woonrecht moet er immers over worden gewaakt dat de overheid over een adequate

titel, bijvoorbeeld een notariële titel, beschikt op het ogenblik dat het woonrecht uitdooft, zodat de inbreuk onmiddellijk aansluitend kan worden beëindigd.

Als u mij vraagt hoever het staat met de voorbereiding, dan antwoord ik u dat ze af is. De teksten worden op dit ogenblik besproken in de Vlaamse Regering. Ik heb alleszins de bedoeling om dit decreet zo snel mogelijk af te werken. Zoals u weet, is daar in een democratie een politieke meerderheid voor nodig.

Mevrouw Helsen, ik zal het even specifiek over de stand van zaken inzake permanente bewoning in weekendverblijven in de gemeente Herselt hebben. Over het voorontwerp van gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van Herselt vond op 28 november 2006 een plenaire vergadering plaats. U weet dat beter dan ik. In de gewenste toeristisch-recreatieve structuur wordt als uitgangspunt vooropgesteld dat infrastructuur voor tijdelijk en recreatief verblijf moet beantwoorden aan de oorspronkelijke opzet, met name het voorzien in een tijdelijk en recreatief verblijf, omdat permanente bewoning de toeristische en recreatieve productwaarde van het buitengebied ondermijnt. Het standpunt in het voorontwerp van gemeentelijk structuurplan van Herselt is dat bestaande permanente bewoning in weekendverblijven op termijn moet uitdoven. Tevens is men in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan terughoudend ten aanzien van het verder invullen van bestaande zones bestemd voor verblijfsrecreatie.

In het advies van de Vlaamse en provinciale administraties Ruimtelijke Ordening in het kader van de plenaire vergadering werd er, conform het beleidsplan weekendverblijven, op gewezen dat de gemeente er rekening mee moet houden dat de bovenvermelde visie voorlopig wordt beschouwd als een suggestie aan het provinciaal bestuur. De provincies hebben immers van het Vlaamse Gewest en van het Vlaams Parlement de taak gekregen een afweging van bestaande clusters te maken en desgevallend provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen op te maken.

Zoals reeds werd gezegd, lopen de procedures voor Wuustwezel en Essen. Voor zover mij bekend is, is er ook een contact geweest tussen de bevoegde bestendig afgevaardigde en uw gemeentebestuur om na te gaan hoe men ook in Herselt hiermee zal omspringen.

Over de mogelijkheid van een gemeente om zelf initiatief te nemen voor de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan, is het beleidsplan duidelijk. Conform de resolutie van het Vlaams Parlement en mijn beleidsplan is dat in eerste orde een taak van de provincies. Principieel wens ik geenszins de gemeenten de mogelijkheid te ontzeggen om zelf initiatief te ontwikkelen. Ik heb dat standpunt trouwens al verscheidene keren ingenomen in deze commissie. Ik wil daar zeer flexibel

en in ‘cohabitation’ mee omgaan om oplossingen te zoeken. Feit is evenwel dat bij de evaluatie van een gemeentelijk initiatief vanzelfsprekend dezelfde afwegingselementen zullen worden gebruikt als die die worden gehanteerd met betrekking tot het planologisch oplossingskader dat werd uitgewerkt in uitvoering van de resolutie van 2003.

In die optiek pleit ik er vanuit pragmatisch oogpunt dan ook voor dat gemeenten minstens de eerste planningsresultaten op provinciaal niveau afwachten. De provincies zijn nu volop aan het werk, ook die van Antwerpen. Ze moeten de kans en de tijd krijgen om hun taak te volbrengen. Ik heb er geen enkel probleem mee dat er wordt geanticipeerd en dat er een duidelijk overleg gebeurt tussen de provinciale diensten enerzijds en de gemeentelijke diensten anderzijds om de beide verzuchtingen en wensen kenbaar te maken. Voor de grootschalige clusters is het zeker de bedoeling dat het initiatief uitsluitend toebehoort aan de bestendige deputatie.

De afweging van de clusters in de provincie Vlaams-Brabant kan op korte termijn afgerond worden. Het deel van het werk dat nog op Vlaams niveau moet gebeuren, is dan ook af. De timing voor de planningsgerichte aanpak ligt nu echter voornamelijk bij de provincies. Ik heb ondertussen duidelijk gemaakt dat zij deze taak ernstig opnemen.

Binnen de mogelijkheden van mijn administratie zullen de lopende initiatieven actief opgevolgd en ondersteund worden. Over de goedkeuring van de BPA's van Schilde hebben we zeer uitvoerig gedebatteerd, ook met de administratie, om te zien welk standpunt we moeten innemen ten opzichte van dit soort initiatieven. Ik pleit ervoor dat de provincies die nu van start zijn gegaan, de ruimte krijgen om hun werk naar behoren op een provinciaal niveau tot een goed einde te brengen.

Het Vlaamse Gewest zal er ook voor zorgen dat de kennis die provincies opdoen, vlot doorstroomt naar andere provincies. Dat wil zeggen dat we voor dit heikel dossier, dat slechts sinds 1970 op tafel van het parlement ligt, proberen om het wiel niet telkens weer uit te vinden.

Wat uw vraag betreft op welke wijze wordt bepaald of bestaande clusters ruimtelijk aanvaardbaar zijn, zou ik u willen verwijzen naar mijn uitvoerig antwoord op de vraag met betrekking tot de methodiek. Er gebeurt dus zowel een afweging ten opzichte van elementen op Vlaams niveau als op provinciaal niveau. Bovendien gelden bij de opmaak van provinciale RUP's vanzelfsprekend ook de normale decretale bepalingen en procedureregels met betrekking tot inspraak, plenaire zittingen en dergelijke meer.

Het planologisch herstel of de planologische compensatie is, wat mij betreft, geen doel op zich. Ik ben daarover

in het parlement al meermaals duidelijk geweest. We hebben te maken met een situatie uit de jaren zestig en daarvoor. Nadien is die voor een deel geëscaleerd. Ik tracht zo pragmatisch mogelijk met planologische bilans om te springen.

De ruimtelijke uitvoeringsplannen die de provincie zullen opmaken voor de clusters van weekendverblijven, moeten in een globale ruimtelijke benadering passen. Dat is in algemene termen het geval omdat ze uitvoering geven aan het provinciaal ruimtelijk structuurplan. De relatie tussen het ruimtelijk uitvoeringsplan en het ruimtelijk structuurplan vormt vanzelfsprekend een van de formele beoordelingselementen. Het is dus in eerste instantie op het niveau van het structuurplan dat het ‘evenwicht’ tussen verschillende ruimtebehoeften – recreatie, open ruimte, wonen enzovoort – wordt bewaakt. Het lijkt mij dan ook niet bijzonder zinvol om in het kader van één afzonderlijk RUP te spreken over planologisch herstel. Het is een geheel dat moet worden afgewogen.

Dat neemt natuurlijk niet weg dat wanneer geoordeeld wordt dat een wijziging van een openruimtebestemming naar recreatiegebied of zelfs woongebied verantwoord is, het zinvol kan zijn om parallel daarmee ook bestemmingswijzigingen door te voeren in de andere richting. Ook daar moet dus gewaakt worden over het evenwicht.

Wat mij betreft, moet dit dan gebeuren vanuit de inhoudelijke opportuniteit op de betrokken locatie. Een aantal beboste percelen die deel uitmaken van een ruimer bos maar aansluiten bij een te bestendigen cluster en die vandaag bestemd zijn als recreatiegebied, kunnen bijvoorbeeld bestemd worden als bosgebied. Tegelijk kan er een bestemmingswijziging worden doorgevoerd voor de cluster van weekendverblijven. Dat zou volgens mij de oplossing zijn voor Herselt. Op die manier slaat men twee vliegen in één klap. Zo wordt bijvoorbeeld voorkomen dat nieuwe weekendzones worden aangesneden door te zorgen voor een planologische compensatie bij de regularisatie van een aantal zaken in bestaande clusters. Die afweging zal ik niet maken, maar wel het provinciale niveau. Dat gebeurt liefst in samenspraak met het gemeentebestuur.

Het gegeven dat in sommige gemeenten een bijkomende ruimtebehoefte voor wonen kan ontstaan, is inderdaad opgenomen in de resolutie van het Vlaams Parlement en in mijn beleidsplan. De benadering is tweeledig en – helaas – ook vrij technisch. Enerzijds is het zo dat bestemmingswijzigingen van open ruimte naar recreatie of wonen meegeteld worden in de ruimtebalans en ook meegeteld worden als bijkomende woningen in het buitengebied. Het globale pakket aan woongebieden neemt immers onmiskenbaar toe. De totale oppervlakte aan woongebieden in Vlaanderen volstaat om de geplande

woonbehoeften tot ten minste 2007 op te vangen. Het bestemmen van bijkomende woongebieden mag de ruimteboekhouding niet uit evenwicht brengen.

Anderzijds moet de aanpak van de clusters weekendverblijven en het permanent wonen in weekendverblijven worden aangepakt binnen de globale gemeentelijke en provinciale ruimtelijke visie. Dat betekent dat er ook een duidelijke relatie is of moet worden gelegd met de gemeentelijke woonprogrammatische. Bij de berekening van de lokale woonbehoeften wordt geen onderscheid gemaakt tussen inwoners die permanent in een weekendverblijf wonen en andere inwoners. De berekening van de woonbehoefte moet uitgaan van de lokale behoefte van de bevolking die zich in 1991 in de gemeente bevond. Die kan deels reeds uit permanente bewoners van weekendverblijven bestaan. We gaan uit van 31 december 1991 omdat dit het referentiepunt is voor de berekening van de woonbehoeften in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. De behoefte aan bijkomende woningen die voortvloeit uit de gezinssamenstelling van de gezinnen die permanent wonen in weekendverblijven per 31 december 1991, met inbegrip dus van de weekendverblijven die permanent bewoond werden na 1991, wordt verrekend in de woonprogrammatische. De behoefte maakt deel uit van de gesloten bevolkings- en gezinsprognose.

Ik vertaal dat even in het Nederlands. Mijn standpunt was, is en blijft dat we niet van weekendverblijven die voor 1991 permanent bewoond worden, moeten zeggen dat ze de ruimtelijke draagkracht verzwaken want die mensen woonden er en iedereen wist dat. Ze waren ook allemaal ingeschreven in het bevolkingsregister. Weekendverblijven die er na deze datum zijn gekomen, permanent worden bewoond en die zouden worden geregulariseerd, tellen wel mee in de woonprogrammatische en de ruimtebalans.

Ik denk dat we de meeste van de problemen met betrekking tot regularisatie van weekendverblijven via het permanent recreatief wonen kunnen ondervangen zonder dat de gemeente zijn ruimtebalans daaraan moet aanpassen om de eenvoudige reden dat ze er al wonen. Dat is het echte probleem van de jaren zestig en zeventig dat ik wil oplossen. Het probleem dat de gemeentebesturen nadien hebben gecreëerd op een moment dat er genoeg wetgeving was, moeten ze zelf oplossen en ook mee ten laste nemen. Dat is de keuze die de gemeente moet maken en democratisch moet verantwoorden ten opzichte van de bevolking.

Ik heb dit probleem van meet af aan ter harte genomen en ik wil dat blijven doen omdat ik het behartigenswaardig vind. Ik vind het de moeite om voor die mensen te vechten. We hebben een plan en aanpak uitgetekend die complex is en waaraan elke stakeholder moet meewerken. Ik stel vast dat alle gemeentebesturen ondertussen ook mee zijn. Er zijn er een paar die uitstel hebben ge-

vraagd, maar de meesten zijn mee. De provinciale bilans zijn per gemeente opgemaakt en overgemaakt, waarbij we zeer duidelijk hebben gecatalogeerd wie waar zit. De provinciale besturen die nu ook een deel van het werk moeten doen, zijn daarmee bezig. Ik hoop dat we er in de volgende twee of drie jaar planologisch uit geraken. Ik kan aankondigen dat de decretale teksten zijn uitgeschreven om ook het uitdovend woonrecht in de decreetgeving in te schrijven, vanzelfsprekend op een manier die andere problemen kan doen voorkomen. Het is iets complexer dan de meesten zich durven voorstellen.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u van harte voor het zeer uitgebreide antwoord waarin u bent ingegaan op al mijn vragen. U hebt alle stappen toegelicht. Ik denk dat ik me een van de volgende dagen opnieuw zal richten tot de bestendig afgevaardigde van de provincie Antwerpen. U hebt de cijfers gegeven van de twee gemeenten die in het proefproject worden opgenomen. Volgens mij komt Herselt ook zeker in aanmerking omdat er een groot probleem met permanente bewoning is. Er zijn heel wat weekendverblijven en we zijn vragende partij om tot oplossingen te komen. Een aantal clusters zijn gelegen in kwetsbare gebieden waar er problemen zijn met overstromingen bij hevige regenval. Als we de watertoets er toepassen, komt dat ook tot uiting.

U zegt dat er een zekere afweging wordt gemaakt. Als de afweging wordt gemaakt, gebeurt dat dan in functie van verblijfsrecreatie of in functie van wonen? In een zone voor verblijfsrecreatie wordt uitgegaan van het feit dat er niet permanent mag worden gewoond. Als er een toetsing moet gebeuren om na te gaan of wonen in dat gebied aangewezen is, dan kan dat een heel andere uitkomst bieden.

Minister Dirk Van Mechelen: Ik onderbreek u even omdat blijkt dat u me niet helemaal hebt gevolgd. Categorie 1 is bedoeld om in de klassering uitdovend woonrecht te komen. Wat Herselt betreft, gaat het over 32 weekendverblijven, dixit mijn administratie. Categorie 2 en 3 bestaan telkens uit a en b. In 2a kunnen weekendverblijven die niet gelegen zijn in een weekendzone, worden geregulariseerd als weekendverblijf voor tijdelijk en recreatief wonen. In categorie 2b kan daar permanente bewoning bij komen, maar onder randvoorwaarden vastgelegd door de Vlaamse administratie. In categorie 3 gelden geen ruimtelijke spelregels op Vlaams niveau, dus geen habitatrictlijn, geen vogelrichtlijn of kwetsbaar gebied. In 3a kan het weekendverblijf als tijdelijk verblijf worden geregulariseerd. In 3b kan zelfs de afweging worden gemaakt tot permanent wonen, in zoverre vanzelfsprekend de provincie dit verantwoord vindt. Het is niet omdat het Vlaam-

se Gewest in categorie 2b en 3b zegt dat permanent wonen kan worden geregulariseerd, dat het moet gebeuren. Het Vlaamse Gewest zegt alleen niet dat het niet kan. De afweging gebeurt op provinciaal niveau in samspraak met gemeenten.

Ik wil niet brutaal zijn, maar men moet stoppen met tegelijk koud en warm te blazen. Deze regering, dit parlement en deze minister hebben alles gedaan om het probleem nu eindelijk eens op te lossen. Het moet nu ook gebeuren en men moet nu maar eens kleur bekennen en weer niet de hete aardappel doorschuiven. Dat begint op mijn zenuwen te werken. Men heeft nu alles om te doen wat men moet doen. We hebben met ARP een standpunt bepaald dat stelt dat alles wat dateert van voor 31 december 1991 de ruimtelijke draagkracht niet verzwakt omdat de mensen er al wonen. Mijn enige vraag aan de nieuwe schepencolleges is om het probleem aan te pakken en te komen tot provinciale RUP's. Ik garandeer u dat wij nog één ding zullen doen: ze toetsen op de conformiteit met de spelregels die we hebben bepaald. Als ze daaraan voldoen, zullen we ze met genoeg ondertekenen. Ni plus, ni moins!

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Mijnheer de minister, ik ben verheugd te horen dat u bereid bent te vechten voor de permanente bewoners. Ik hoop dat de gemeente- en provinciebesturen nu al het mogelijke zullen doen om die mensen te helpen en te voorkomen dat ze uit hun huizen worden gedreven. Ik voorspel u dat er anders nog meer sociale drama's zullen gebeuren.

U hebt gezegd dat het nieuwe decreet op de Ruimtelijke Ordening spijtig genoeg nog niet voor morgen zal zijn omdat er binnen de Vlaamse Regering blijkbaar geen eensgezindheid is. Kunt u me zeggen wanneer dat eventueel toch kan worden verwacht?

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer Huybrechts, we hebben hier een afspraak gemaakt. Ik zal me daar ook aan houden. Ondertussen heb ik het decreet veertien keer gewijzigd. Degenen die dat opgevolgd hebben, zullen het met mij eens zijn dat die veertien wijzigingen stuk voor stuk nodig waren. Bij mijn weten heeft daarover trouwens niemand ooit een tegenstem uitgebracht in het Vlaams Parlement. Niemand heeft zich zelfs onthouden. Zo gek zal het dan ook niet geweest zijn om die veertien wijzigingen door te voeren.

Ik heb me voorgenomen om er nog één keer werk van te maken. Wat mij betreft, gaat het dan om een 'all-in'. Op een aantal punten gaat het heel ver. We voeren daarover vandaag een goed democratisch debat.

Ik heb vijf jaar tijd om het decreet te wijzigen. We zijn nu tweeënhalf jaar ver. Ik zie wel hoe ver we komen als

we aan de meet zijn. Ofwel wordt een fundamentele wijziging doorgevoerd, ofwel zal ik het initiatief nemen om een aantal punctuele wijzigingen, waaronder het uitdovend woonrecht, afzonderlijk aan het parlement voor te leggen. Ik geef mezelf tot deze zomer de tijd om het dossier te laten goedkeuren door de Vlaamse Regering. Of dat voor of na 10 juni gebeurt, zien we dan wel.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Michèle Hostekint tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de vertraging op het handhavingsbeleid inzake stedenbouw en ruimtelijke ordening

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik denk dat we het er allen over eens zijn dat een goede handhaving, opvolging en – waar nodig – sanctionering in principe het sluitstuk zou moeten vormen van elke wetgeving, en dus ook van een efficiënt ruimtelijk ordeningsbeleid.

In de jaren zestig en zeventig verloren dit ruimtelijke-ordeningsbeleid en de overheid veel geloofwaardigheid doordat flagrante bouwvoertredingen zonder enig gevolg bleven. Het bouwen in waardevolle en beschermde groengebieden was daar een zeer pijnlijk voorbeeld van. In de jaren negentig kwam er een keerpunt via een betere en correctere handhaving.

Het is duidelijk dat waar geen controle is op de naleving van regels, mensen die regels gewoon aan hun laars lappen.

Ik heb vernomen dat er bij de behandeling van klachten een grote vertraging zou zijn in alle Vlaamse provincies. Er zou sprake zijn van een periode van drie tot negen weken tussen het indienen van een klacht en de eerste, effectieve controle, al dan niet gevolgd door het opmaken van een proces-verbaal. In West-Vlaanderen hoor ik dat er een vertraging is van minimaal zeven weken.

Ik wil geen verwijten sturen naar de ambtenaren. Blijkbaar is de werkdruk zeer groot. We moeten ons echter wel de vraag stellen of deze aanzienlijke vertraging goed is voor de geloofwaardigheid van de handhaving inzake stedenbouw en de wetgeving betreffende de ruimtelijke ordening. Als de politie, bijvoorbeeld, op een klacht zou antwoorden dat ze over vijf weken wel

eens zou komen kijken, dan zou dat zeer nefast zijn voor de geloofwaardigheid en de handhaving.

Mijnheer de minister, klopt het dat de behandeling van klachten bij de stedenbouwkundige inspecties grote vertraging oploopt door het vele werk of liggen er andere oorzaken aan de basis van de achterstand? Welke initiatieven denkt u, de geloofwaardigheid van en de nood aan een snel en efficiënt handhavingsbeleid in-dachtig, te nemen om de inspecties vlotter en dus voor de burger beter te laten verlopen? Denkt u eraan om hierbij samenwerkingsverbanden met lokale besturen uit te werken?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, ik vrees dat het antwoord andermaal langer zal zijn dan de vraag.

Mevrouw Hostekint, ondanks een aangescherpte prioriteitsstelling kampt de stedenbouwkundige inspectie met een aantal problemen. Zo is er een groot aantal klachten met een zeer verschillend voorwerp: kleine en grote overtredingen, zich voltrekkende of reeds voltrokken overtredingen enzovoort. Daarnaast is er een groot aantal processen-verbaal. Ook is er een groot aantal kant-schriften van de parketten om een herstellvordering te bekomen voor stedenbouwmisdrijven in gerechtelijk onderzoek en moet rekening worden gehouden met de kwantiteit van het personeel. Bovendien kunnen wijz-ingen in de regelgeving leiden tot een herevaluatie van de reeds uitgebrachte herstellvorderingen. Er moet reke-ning worden gehouden met het doorlopen van een leer-proces naar aanleiding van de invoering van de advies-verplichting bij de Hoge Raad voor het Herstelbeleid. Ten slotte zijn er de zogenaamde belangrijke lasten van het verleden, zoals 'oudere' op te volgen dossiers, waar-bij het niet of niet meer duidelijk is of intussen al dan niet vrijwillig tot herstel werd overgegaan.

Er worden nogal wat brieven gestuurd in verband met een stedenbouwkundig misdrijf dat ondertussen al lang van de baan is. Zo ben ik zelf eens gaan kijken naar een stedenbouwkundig misdrijf uit de jaren zeventig. Het ging om een garagebox in Merksem. Toen ik het adres gevonden had, zag ik dat er een appartementsgebouw stond. De klacht was dus zonder voorwerp. Ondertussen krijgen die mensen wel via de gerechtsdeurwaarder een aanmaning van de inspectie. Ik wil daarmee enkel aan-geven dat het een zeer complexe materie is.

Klachten bij de stedenbouwkundige inspectie vereisen doorgaans een onderzoek ter plaatse vooraleer kan wor-den besloten of er sprake is van een bouwovertre-ding. De regelgeving bepaalt dat hiervoor een beroep kan worden gedaan op de gewestelijke ambtenaren van het agentschap Inspectie RWO en de gemeentelijke en pro-

vinciale ambtenaren die door de gouverneur werden aangewezen. Indien er voldoende aanwijzingen of bewijzen zijn dat er sprake is van een bouwovertre-ding, kan bovendien een beroep worden gedaan op agenten en officieren van gerechtelijke politie.

Wat betekent dit in de praktijk voor de omkadering van de inspectiedienst? In het antwoord op de schriftelijke vraag van de heer Bart Martens van 17 oktober 2006, dat inmiddels gepubliceerd is, kunt u nalezen dat het IVA Inspectie voor de handhaving van de ruimtelijke ordening beschikt over 51 personeelsleden. Ingevolge een besluit van de administrateur-generaal, de heer Bloemen, van 1 juli 2006 hebben alle 51 personeels-leden van niveau A tot niveau D verbalisatiebevoegdheid. De eerlijkheid gebiedt ons te zeggen dat slechts een deel van het personeel effectief verbaliserend op-treedt. Het effectief aantal personeelsleden met verballiserende activiteit wordt vandaag geraamd op iets meer dan 7 voltijdse equivalenten.

Er worden dan ook noodgedwongen prioriteiten ge-steld, waarbij een evenwicht wordt gezocht tussen effectieve handhaving en redelijkheid. Dat betekent dat om een preventiebeleid te voeren, ervoor wordt ge-zorgd dat bouwovertre-dingen in de vroegste fase een halt worden toegeroepen door het uitvaardigen en be-krachtigen van stakingsbevelen. Voor mij is dat een absolute prioriteit. Als men in kennis wordt gesteld van een bouwovertre-ding, moet worden getracht via een stakingsbevel de werf zo snel mogelijk plat te leggen.

Ook moeten er in een aantal gevallen zelf opsporingen en vaststellingen worden gedaan. Het gaat dan om: vermoedelijke overtredingen in kwetsbaar gebied; vermoedelijke overtredingen in openruimtegebied, zoals agrarisch, landschappelijk waardevol agrarisch gebied en soortgelijke; flagrante overtredingen ongeacht de ligging van het goed; overtredingen begaan door overheden.

Belangrijk is ook het uitbrengen van herstellvorderin-gen volgens de zojuist opgesomde prioriteiten en, ten slotte, het reparatief optreden door het doen uitvoeren of ambtshalve uitvoeren van de gerechtelijke uitspra-ken. Er wordt nogal eens vergeten dat het meestal gaat over uitspraken die zowel in eerste aanleg, als in be-roep en dikwijls ook in cassatie werden gedaan.

Voor de opsporing en vaststelling van aangeklaagde inbreuken, andere dan die die binnen de prioriteiten zijn opgenomen, worden de aanklagers vandaag steeds doorverwezen naar de gemeentebesturen of de politie. Enkele uitzonderingen, zoals Antwerpen en Gent, niet te na gesproken, voerden de gemeentebesturen in het verleden niet altijd een actief handhavingsbeleid. Wel is het zo dat hier duidelijke verbetertrajecten aanwezig zijn. Ik kom daar straks nog op terug.

Met betrekking tot het IVA Inspectie is het een open deur intrappen dat de werkdruk vrij hoog is omdat het totaal aantal processen-verbaal en het aantal processen-verbaal opgesteld door politiediensten zeer hoog blijft. Deze processen-verbaal genereren nieuwe processen binnen de administratie, bijvoorbeeld het bekrachtigen van stakingsbevelen na analyse van de overtreding, het opstellen van herstellvorderingen, communicatie met de overtreder die zijn verhaal zoekt bij de administratie enzovoort. Daardoor blijft er minder tijd over om zelf nieuwe onderzoeken en vaststellingen te doen.

We kunnen in elk geval stellen dat er nog altijd veel bouwovertradingen worden begaan in Vlaanderen, ondanks alle mogelijke sensibiliseringscampagnes. Kortom, een controle en, wanneer er sprake blijkt van een overtreding, een proces-verbaal gebeuren zo snel mogelijk. Ik moet eerlijkheidshalve toegeven dat dit niet altijd binnen de termijnen gebeurt die u daarnet aanhaalde. Toch dient hier een belangrijk punt te worden onderstreept. Wanneer de werken nog in uitvoering zijn, wordt er overeenkomstig de gestelde prioriteiten zo snel mogelijk gereageerd. Dit gebeurt dan via het stilleggen van de werf. In 1998 werden er 231 stakingsbevelen betekend, in 2004 waren er dat 521, in 2005 630 en in 2006 806. De verhouding pv versus stakingsbevel bedroeg in 1998 een kleine 8 percent, terwijl de verhouding in 2006 32 percent bedroeg. Zodra we kennis hebben van een bouw misdrijf dat nog in uitvoering is, wordt dat absolute prioriteit en proberen we door een stakingsbevel de werf stil te leggen. U kent de boetes die staan op het verbreken van het zegel, want we hebben ze zelf in het decreet ingeschreven. U doet dat best geen twee keer of u bent bijna failliet, waardoor het ook effectief werkt. In 2006 werden 2505 pv's opgemaakt en werden er 806 stakingsbevelen uitgevaardigd. Dat bewijst dat we keihard proberen op te treden in een zo vroeg mogelijke fase.

Het opstellen van een proces-verbaal is slechts een eerste stap in het handhavingsbeleid. Het reële rechtsherstel komt nog altijd in veel gevallen slechts tot stand na een gerechtelijke tussenkomst en is dus in belangrijke mate afhankelijk van de mogelijkheid voor de stedenbouwkundige inspecteur en het college van burgemeester en schepenen om een herstellvordering uit te brengen.

De terugval in de jaren 1999 tot 2005 is voornamelijk te verklaren door tal van decreetswijzigingen. Dit heeft onmiddellijke gevolgen op de werking van de inspectiediensten doordat reeds bij het parket ingeleide, maar nog niet bij de rechter aanhangig gemaakte herstellvorderingen massaal worden teruggezonden met het oog op een herevaluatie in de gewijzigde context. Met betrekking tot de problematiek van zonevreemde woningen hebben we, nadat we het decreet in 2003 hebben gewijzigd, nogal wat dossiers moeten herevalueren, meer in het bijzonder waar het ging over verbouwen of herbouwen

waarbij de ruimtelijke draagkracht in generlei wijze werd veranderd. De parketten hebben deze dossiers gewoon teruggestuurd. We hebben nogal wat zonevreemde woningen die waren herbouwd in plaats van verbouwd decretaal de kans gegeven om zich te regulariseren waardoor deze dossiers werden teruggestuurd van de parketten naar de administratie om ze te herevalueren.

De evolutie 2005 naar 2006 is te verklaren door de impact van de adviesverplichting bij de Hoge Raad voor het Herstelbeleid. Enerzijds worden daarbij inspanningen gevraagd bij de samenstelling van een adviesaanvraag. De Hoge Raad is daar vrij streng op. Anderzijds moet de adviesverlening van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid eensluidend zijn alvorens een dossier kan worden ingeleid. Ik denk dat beide onder-tussen goed op elkaar zijn afgestemd. Ze hebben respect voor elkaars werk. Op die manier zijn we ontsnapt aan het advies van één betrokken ambtenaar. Het is een goede zaak dat een college oordeelt en dat in navolging van dit advies wordt opgetreden.

In de context van de geplande herziening van het decreet Ruimtelijke Ordening ben ik bereid – en dit is ook de logica van de politieke besluitvorming – de actuele personeelssituatie en het effect van de geplande aanpassingen te bekijken en een nieuwe inschatting te maken van de noden. Deze moeten dan ook, rekening houdend met de uitvoering van BBB (beter bestuurlijk beleid), budgettair worden ingepast binnen het hele departement. We moeten in het decreet heel duidelijk omschrijven wat de rol van het IVA Inspectie is, wat de rol van de Hoge Raad is en op welke manier de dossiers worden behandeld. Naargelang het resultaat van deze teksten is het mijn bedoeling om personeelsmatig een en ander al dan niet tijdelijk aan te vullen. We hebben daar onder meer met betrekking tot de leegstandsheffing ervaring mee opgedaan.

U vroeg naar initiatieven om de inspecties vlotter en dus voor de burger beter te laten verlopen. De inspectiediensten voeren een uitgesproken beleid om zo vroeg mogelijk te kunnen optreden, zoals blijkt uit de cijfers over de stakingsbevelen. Dit werkt nu echt goed. Het preventieve beleid is echter zeer arbeidsintensief aangezien er een verhoogde aanwezigheid op het terrein noodzakelijk is. In het kader van de geplande aanpassingen moet hiermee rekening worden gehouden. Daarenboven onderzoeken we ook of we door een betere en duidelijke taakverdeling tussen de gewestelijke inspectiedienst en de lokale besturen, de inspanningen voor de handhavingsopdracht niet billijker kunnen spreiden. In die filosofie moet handhaven, meer dan in het verleden het geval was, ook een opdracht zijn van de lokale overheden. Dit past volledig binnen de subsidiariteit van het decreet van 18 mei 1999, waarbij de gemeenten op het vlak van vergun-

ningen maximaal hun verantwoordelijkheid opnemen. Als een gemeente mag plannen en vergunnen, dan moet die ook handhaven. Het zou goed zijn om al dan niet ook decretaal dat derde luik meer systematisch toe te wijzen aan die besturen die worden geacht toezicht te houden op hun territorium. Ik heb aan mijn administratie gevraagd een concreet voorstel te doen om maatregelen te nemen die de samenwerking tussen de gewestelijke inspectiedienst en de lokale besturen verder verbeteren. Dit sluit trouwens aan bij uw laatste vraag.

De gemeenten hebben inzake de handhaving van de ruimtelijke ordening gelijkaardige bevoegdheden als de gewestelijke inspectiedienst. Men kan processen-verbaal opstellen, stakingsbevelen uitvaardigen, herstellvorderingen uitbrengen en herstelmaatregelen uitvoeren. Het enige wat ze niet kunnen, is stakingsbevelen bekrachtigen. Ik heb al gezegd dat de gewestelijke inspectie inspanningen heeft geleverd om de lokale besturen vertrouwd te maken met de regelgeving. Ze stelt modellen ter beschikking in de zin van documenten.

We hebben nu ook aan de administratie gevraagd om voorstellen uit te werken waarbij al dan niet wordt overwogen om het in het decreet vervatte subsidiariteitsprincipe, dat vrij goed werkt op het terrein, resoluut door te trekken naar het onderdeel handhaving. Indien het voor de burger duidelijk is dat in, bijvoorbeeld, de niet-kwetsbare gebieden enkel het gemeentebestuur over de handhaving waakt, ben ik ervan overtuigd dat die besturen deze rol actief zullen opnemen onder druk van de lokale positie.

Op het moment dat we het decreet wijzigen, moeten we nog één punt in overweging nemen. De vraag is of we aan de colleges van burgemeester en schepenen ook de bevoegdheid zouden geven tot het bekrachtigen van stakingsbevelen in niet-kwetsbare gebieden. Het bekrachtigen van een stakingsbevel in een kwetsbaar gebied moet een gewestelijke opdracht blijven. We moeten zeer alert zijn en efficiënt optreden.

Met het nieuwe IVA Inspectie bepalen we de krijtlijnen waarbinnen moet worden opgetreden. We hebben vandaag ook het jaarverslag van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid ontvangen. Mijnheer de voorzitter, ik stel voor dat de raad in de commissie het verslag toelicht, zodat we zien hoe er wordt samengewerkt en kunnen nagaan hoe pijnpunten kunnen worden gedetecteerd, zodat we remediërend kunnen optreden in het nieuwe decreet.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. U bent zeer uitvoerig ingegaan op bepaalde punten die zorgen voor de vertraging. Ik heb daar alle begrip voor. Het zal wel kloppen dat er heel wat klachten zijn, dat er veel pv's moeten worden

opgesteld en dat er belangrijke 'lasten' uit het verleden zijn. Dat kan echter geen excuus zijn. U hebt trouwens zelf gezegd dat, als we prioritair in de vroegste fase willen optreden, het zeer belangrijk is dat de opvolging van de klachten snel gebeurt. Er mogen geen weken verlopen tussen het indienen van de klacht en het eerste bezoek of de eerste vaststelling.

Blijkbaar volstaat de huidige bezetting niet. Ik heb begrepen dat u bereid bent dat probleem opnieuw te bekijken bij het opstellen van het nieuwe decreet. Dat is absoluut noodzakelijk. Ook moet worden nagegaan op welke wijze men kan zorgen voor een betere of efficiëntere taakverdeling.

Ik heb begrip voor de problemen die u opnoemt. We blijven echter geconfronteerd met die lange vertraging. We moeten daar een oplossing voor vinden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
